

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 17/2025 van 27 maart 2025

Betreft: Advies m.b.t. een wetvoorstel houdende wijziging van diverse bepalingen voor wat betreft een uitbreiding van de controle door elektronische middelen teneinde slachtoffers van huiselijk geweld beter te beschermen (CO-A-2025-005)

Trefwoorden: Justitiehuisen – huiselijk geweld – elektronisch toezicht – verblijfs-, plaats- of contactverbod – straffen en veiligheidsmaatregelen – gerechtelijke overheden

Originele versie

Inleiding

Het ter advies voorgelegde wetvoorstel houdende wijziging van diverse bepalingen voor wat betreft een uitbreiding van de controle door elektronische middelen teneinde slachtoffers van huiselijk geweld beter te beschermen voorziet in een uitbreiding van de mogelijkheden voor de rechter om een verblijfs-, plaats-, of contact verbod op te leggen en te laten controleren met elektronische middelen.

Ter zake is de Autoriteit van oordeel dat de mogelijkheid *an sich* om deze straffen of veiligheidsmaatregelen te laten controleren met elektronische middelen een gerechtvaardigd doeleinde nastreeft, doch acht het noodzakelijk om na te gaan of een wijziging aan de (deelstatelijke) regelgeving die de verwerkingsmodaliteiten vaststelt voor de bevoegde diensten die belast zijn met de organisatie van en het toezicht op het elektronisch toezicht zich opdringt.

De Autoriteit stelt vast dat de bepalingen betreffende de vaststelling van de doeleinden, de verwerkingsverantwoordelijke (Franse gemeenschap), de te verwerken categorieën van persoonsgegevens en de (maximale) bewaartermijnen aangepast moeten worden teneinde de nieuwe bevoegdheden in hoofde van de bevoegde diensten passend in te kaderen.

Voor een exhaustieve oplistings van de opmerkingen verwijst de Autoriteit naar het [dispositief](#).

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit), aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Ragheno en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op artikel 43 van het Reglement van interne orde volgens hetwelk de beslissingen van de autorisatie- en adviesdienst bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Peter De Roover, Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers (hierna: de aanvrager), ontvangen op 27/01/2025;

Brengt op 27 maart 2025 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 27/01/2025 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een wetvoorstel *houdende wijziging van diverse bepalingen voor wat betreft een uitbreiding van de controle door elektronische middelen teneinde slachtoffers van huiselijk geweld beter te beschermen* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp beoogt de mogelijkheden voor het opleggen van een verblijfs-, plaats- of contactverbod uit te breiden en voorziet dat dit verbod afgedwongen kan worden door het gebruik van elektronische middelen. De stellers van het ontwerp menen immers dat de slachtoffers van huiselijk geweld op heden onvoldoende beschermd worden wat in voorkomend geval aanleiding geeft tot dramatische situaties, dit terwijl de technologische vooruitgang het nochtans mogelijk maakt om met behulp van elektronische middelen een verbod voor bepaalde geografische gebieden op te leggen en af te dwingen.

3. Daartoe wijzigt het ontwerp het Strafwetboek, de wet van 29 juni 1964 *betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie* (hierna: de probatiewet), de wet van 20 juli 1990 *betreffende de voorlopige hechtenis* (hierna: de wet voorlopige hechtenis), de wet van 17 mei 2006 *betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten* (hierna: de wet van 17 mei 2006), de wet van 5 mei 2014 *betreffende de internering* (hierna: de interneringswet) en tot slot de wet van 15 mei 2012 *betreffende het tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld* (hierna: de wet van 15 mei 2012).

4. In de voormelde wetten worden gelijkaardige bepalingen opgenomen die de (onderzoeks-/strafuitvoerings-/vonnis-)rechter in staat stellen om in het belang van het slachtoffer of – in het geval van een tijdelijk huisverbod – de personen ten aanzien van wie het verbod geldt, te beslissen dat de naleving van de opgelegde verboden door elektronische middelen moet worden gecontroleerd. Indien de naleving van het verbod met elektronische middelen wordt gecontroleerd, staat de bevoegde dienst van de gemeenschappen (hierna: de bevoegde dienst(en)) in voor de uitwerking en de opvolging hiervan. Het betreft het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht voor de Vlaamse Gemeenschap en *la Direction de la surveillance électronique* voor de Franse Gemeenschap.

5. De naleving van het contactverbod kan alleen via elektronische middelen worden gecontroleerd indien het slachtoffer zich hiermee akkoord verklaart. Tot slot wordt ook voorzien in procedures waarbij het openbaar ministerie ambtshalve, of op verzoek van het slachtoffer kan beslissen tot de herziening, opheffing of hervatting van de controle van het contactverbod met elektronische middelen.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Voorafgaande opmerking

6. De Autoriteit merkt op dat krachtens artikel 4, §1, tweede lid WOG de verwerkingen die door de gerechtelijke overheden (waaronder inbegrepen het openbaar ministerie) worden gesteld in het kader van hun gerechtelijke taken, zoals bijvoorbeeld de beslissing tot het opleggen, herzien of opheffen van een verblijfs-, plaats- of contactverbod – bij wijze van strafrechtelijke veroordeling of veiligheidsmaatregel – buiten de controlebevoegdheid van de Autoriteit valt.

7. Desalniettemin brengt de Autoriteit in herinnering, zoals uitvoerig toegelicht in de punten 7 – 14 van het advies nr. 77/2020¹ (en naderhand bevestigd in het advies nr. 163/2023²), dat *"deze uitsluiting van de bevoegdheid van de toezichthoudende autoriteit ten aanzien van verwerkingen die verband houden met gerechtelijke taken (...) betrekking [hebben] op de "controle" over de "verwerkingen" op dit gebied, teneinde de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen, en niet op "elke bevoegdheid" van de Autoriteit met betrekking tot strafzaken in het algemeen. De bevoegdheid om advies uit te brengen over wetgeving, die, zoals inzake het geval is (...) een centrale functie inneemt in de strafrechtelijke taken, wordt met andere woorden niet uitgesloten."*
8. De adviesverstrekking heeft immers geen betrekking op de controle van de verwerking van persoonsgegevens door het openbaar ministerie of de hoven of rechtbanken, doch op handelingen gesteld door de wetgevende macht, in uitvoering van zijn wetgevende functie. Ten tweede heeft de uitoefening van deze adviesbevoegdheid geen impact op de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht bij de uitoefening van haar gerechtelijke taken.
9. Deze opmerking heeft evenwel enkel betrekking op de gegevensverwerkingen gesteld door het openbaar ministerie en de hoven en rechtbanken die onder het toepassingsgebied van Titel 2 WVG vallen, doch niet op de verwerkingen die uitgevoerd worden door de Justitiehuisen en de (gedecentraliseerde) bevoegde diensten die belast zijn met de opvolging en de uitvoering van het elektronisch toezicht overeenkomstig respectievelijk het decreet van 26 april 2019 *houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand* (Vlaams gewest) (hierna: het decreet van 26 april 2019) en het decreet van 5 oktober 2023 *tot invoering van het Wetboek voor gemeenschapsjustitie* (Frans gewest) (hierna: het decreet van 5 oktober 2023). Deze laatste maken immers geen gerechtelijke overheden uit in de zin van artikel 4, §1, tweede lid, WOG, en de verwerkingen die zij stellen vallen onder het toepassingsgebied van de AVG, en bijgevolg de controlebevoegdheid van de Autoriteit.
10. In dat verband evenwel vraagt de Autoriteit zich – ten algemene titel – af in hoeverre de bevoegdheden inzake het elektronisch toezicht niet feitelijk ressorteren onder de Richtlijn 2016/680/EU (LED), eerder dan de AVG. Het betreft immers verwerkingen die *sensu stricto* gesteld worden *"met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of [– in casu vooral –] de tenuitvoerlegging van straffen."* In de mate dat de justitiehuisen (en de aan hen gelieerde diensten) in het licht van artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming der instellingen* als kerntaak hebben **de persoonsgebonden omkadering met betrekking tot gerechtelijke procedures of**

---

¹ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-77-2020.pdf>.

² Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-163-2023.pdf>.

beslissingen te bevorderen, kan er aanvaard worden dat het klassieke elektronisch toezicht daarbinnen kadert, aangezien het een niet-vrijheidsberovend alternatief vormt voor (voorlopige) detentie en derhalve gericht is op een betere (re)integratie van de betrokkenen. De nieuwe vormen van elektronisch toezicht – waarin wordt voorzien door het ontwerp – lijken daarentegen een andere finaliteit na te streven, en meer bepaald de controle en de handhaving van in het kader van straffen of beveiligingsmaatregelen aan de betreffende personen opgelegde plaats-, verblijfs-, of contactverboden. Als dusdanig vraagt de Autoriteit zich af of deze nieuwe bevoegdheden zonder meer ingepast kunnen worden binnen het bestaande juridische kader (voor de Justitiehuzen), en nodigt zij de aanvrager uit tot enige reflectie daaromtrent. In het verlengde daarvan – onder voorbehoud van eventuele opmerkingen van de Raad van State in dat verband – kan bovendien de vraag worden gesteld of het wel degelijk gaat over persoonsgebonden materies die aan de Gemeenschappen toekomen, of dat een Federale structuur niet de voorkeur (moet) geniet(en). Onverminderd de bovenstaande beschouwingen, gaat de Autoriteit in wat volgt over tot een ten gronde analyse van het wetsontwerp en haar implicaties, zoals ze op heden voorliggen.

b. Onderzoek ten gronde

11. Concreet worden de volgende wijzigingen aangebracht in de in punt 3 geciteerde wetgeving:
- de wijzigingen aan het Strafwetboek hebben betrekking op de regelgeving inzake de straf onder elektronisch toezicht (artikelen *37ter* – *37quater*) en de autonome probatiestraf (artikelen *37octies* – *37undecies*) en voorzien in de mogelijkheid voor de rechter om wanneer hij een verblijfs-, plaats of contactverbod oplegt – als hoofdstraf of autonome probatiestraf – te beslissen dat de naleving van een dergelijk verbod onder meer met elektronische middelen moet worden gecontroleerd. In het geval van een contactverbod is de controle door middel van elektronische middelen enkel mogelijk mits het slachtoffer hiermee akkoord gaat. Daarnaast wordt ook in de mogelijkheid voorzien voor het openbaar ministerie om ambtshalve, of op verzoek van het slachtoffer indien het een contactverbod betreft, te beslissen tot toepassing van de controle met elektronische middelen van de naleving van een door de rechter opgelegd verbod, de opheffing van die controle of de hervatting ervan;
  - in de probatiewet wordt artikel 1, §2*bis*, aangevuld met twee leden die voorzien in de mogelijkheid voor de rechter om, in het belang van het slachtoffer, geïndividualiseerde voorwaarden op te leggen die een verblijfs-, plaats- of contactverbod inhouden en om de naleving daarvan met elektronische middelen te laten controleren³. Naar analogie met het vorige streepje wordt eveneens voorzien dat het openbaar ministerie gedurende de uitvoering van de probatieopschorting of het probatie-uitstel, ambtshalve, of op verzoek van het

---

³ Opnieuw kan de naleving van een contactverbod in deze context enkel met elektronische middelen worden gecontroleerd indien het slachtoffer hiermee akkoord gaat.

slachtoffer indien het een contactverbod betreft, kan beslissen om de naleving van het verbod te onderwerpen aan een controle met elektronische middelen, een dergelijke controle op te heffen of te hervatten;

- de wijzigingen aan de wet voorlopige hechtenis houden in dat indien het bevel tot aanhouding wordt uitgevoerd door een hechtenis onder elektronisch toezicht, de onderzoeksrechter de verdachte aan geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden kan onderwerpen, die een verblijfs-, plaats- of contactverbod inhouden. Wederom wordt voorzien dat de onderzoeksrechter ambtshalve, of op verzoek van het slachtoffer indien het een contactverbod betreft, kan beslissen om de naleving van het verbod te onderwerpen aan een controle met elektronische middelen⁴. Deze bevoegdheden gelden eveneens voor de onderzoeksgerechten en de vonnisgerechten tijdens de handhaving van de voorlopige hechtenis en bij het regelen van de rechtspleging. Tot slot kan de rechter, in de gevallen waarin de betrokkene kan worden vrijgelaten onder oplegging van een of meer voorwaarden overeenkomstig artikel 35, beslissen om de verdachte te onderwerpen aan een verblijfs-, plaats- of contactverbod, waarvan de naleving gecontroleerd wordt met onder andere elektronische middelen;
- in de wet van 17 mei 2006 wordt voorzien dat de strafuitvoeringsrechter ambtshalve, of op verzoek van het slachtoffer indien het een contactverbod betreft, kan beslissen dat de naleving van de geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden, waaronder begrepen een verblijfs-, plaats- of contactverbod worden gecontroleerd met elektronische middelen. Het slachtoffer kan de strafuitvoeringsrechter tijdens de uitvoering van de strafuitvoeringsmodaliteit verzoeken om de controle van de naleving van een contactverbod met elektronische middelen, vermeld in artikel 40, § 1, tweede lid, en artikel 56, § 1, tweede lid, toe te kennen, op te heffen of te hervatten;
- de wijzigingen aan de wet van 15 mei 2012 voorzien dat procureur des Konings kan beslissen dat de naleving van een verblijfs-, plaats- of contactverbod dat werd opgelegd in de context van een tijdelijk huisverbod in geval van huishoudelijk geweld kan worden gecontroleerd met elektronische middelen. Wanneer het een contactverbod betreft is daarvoor de instemming van het slachtoffer vereist;
- tot slot wordt de interneringswet gewijzigd zodanig dat kamer voor de bescherming van de maatschappij ambtshalve, of op verzoek van het slachtoffer indien het een contactverbod betreft, kan beslissen dat de naleving van de geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden die noodzakelijk zijn in het belang van de slachtoffers en een verblijfs-, plaats- of contactverbod inhouden, onder meer met elektronische middelen wordt gecontroleerd.

12. De door het ontwerp (indirect) geviseerde verwerkingen van persoonsgegevens zijn tweeledig. **In eerste instantie dienen gegevens te worden verwerkt teneinde de gerechtelijke**

---

⁴ In het geval van een contactverbod kan het slachtoffer te allen tijde verzoeken om de controle met elektronische middelen op te heffen.

overheden in staat te stellen om op beredeneerde wijze te beslissen dat een door hen opgelegd verblijfs-, plaats-, of contactverbod met elektronische middelen moet worden gecontroleerd. De Autoriteit is in de onderhavige context van oordeel dat, rekening houdend met de in de wet ingeschreven procedurele waarborgen, de controle van dergelijke verboden door elektronische middelen in principe gerechtvaardigd is en een legitiem doeleinde nastreeft. Zij meent daarenboven dat de wijzigingen geen wezenlijke invloed hebben op de manier waarop de beslissing van de rechter om een bepaalde straf of veiligheidsmaatregel op te leggen tot stand komt. Hoewel de bevoegdheden van de rechter enigszins worden uitgebreid, heeft dit niet tot gevolg dat er sprake is van een meer verregaande verwerking van persoonsgegevens ten aanzien van de veroordeelde of de verdachte⁵. Noch is het zo dat de onderliggende redenen waarvoor het elektronisch toezicht werd bevolen een invloed hebben op de modaliteiten van het elektronisch toezicht.⁶ Als dusdanig is het weinig nuttig om de wetgevende kaders in dat verband (en meer bepaald de gewijzigde regelgeving) gegevensbeschermingsrechtelijk te toetsen, temeer daar de controle over de beslissingen *an sich* – zoals hierboven toegelicht – geheel onttrokken is aan de bevoegdheid van de Autoriteit. Het komt enkel aan de rechter toe om zijn beslissing om een verblijfs-, plaats-, of contactverbod op te leggen en te onderwerpen aan een controle met elektronische middelen te motiveren. Daar komt bovendien bij dat de naleving van een contactverbod enkel met elektronische middelen kan worden gecontroleerd indien het slachtoffer hiermee akkoord gaat.

13. **In tweede instantie zullen persoonsgegevens van de veroordeelde of de verdachte, en, in voorkomend geval, het (de) slachtoffer(s) worden verwerkt door de bevoegde diensten teneinde de naleving van het opgelegde plaats-, verblijfs-, of contactverbod (met elektronische middelen) te controleren.** Zoals hierboven reeds toegelicht gaat het hierbij over het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht voor de Vlaamse Gemeenschap en *la Direction de la surveillance électronique* voor de Franse Gemeenschap. Dit zijn gedecentraliseerde diensten die ressorteren onder de Justitieuizen en bijgevolg onderworpen zijn aan respectievelijk het decreet van 26 april 2019 en het decreet van 5 oktober 2023, waarover de Autoriteit reeds de volgende adviezen uitbracht: nr. 52/2019 *betreffende een voorstel van decreet met betrekking tot de justitieuizen en de juridische eerstelijnsbijstand*⁷, nr. 46/2021 *concernant un avant-projet de décret de la Fédération Wallonie-Bruxelles relatif à la mise en œuvre et au suivi de la surveillance*

⁵ Bij de beslissing over de strafmaat of de modaliteiten van de veiligheidsmaatregelen heeft de bijkomende mogelijk voor de rechter om in de in de wet omschreven gevallen te opteren voor een verblijfs-, plaats-, of contactverbod (dat al dan niet met elektronische middelen moet worden gecontroleerd) geen invloed op de gegevens die voor dat doeleinde aan hem ter beschikking worden gesteld.

⁶ De controle van de naleving van een contactverbod met elektronische middelen heeft daarentegen wel bijkomende implicaties voor het slachtoffer. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop het elektronisch toezicht moet worden georganiseerd door de bevoegde diensten (*infra*).

⁷ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-52-2019.pdf>.

*électronique*⁸ en nr. 76/2023 *concernant un avant-projet de décret de la Fédération Wallonie-Bruxelles introduisant le Code de la justice communautaire.*⁹

14. Ook hier hebben de door het ontwerp voorziene wijzigingen in beginsel geen invloed op de wijze waarop de gegevens van de veroordeelde of de verdachte zullen worden verwerkt door de bevoegde diensten in het kader van een elektronisch toezicht (ook al streeft dit elektronisch toezicht *sensu stricto* een andere finaliteit na, namelijk het toezicht op de naleving van een verblijfs-, plaats-, of contactverbod¹⁰). Dit geldt niet noodzakelijkerwijze voor de gegevensverwerking ten aanzien van het (de) slachtoffer(s), in de gevallen dat de naleving van het contactverbod gecontroleerd moet worden met elektronische middelen. In deze context kan er wel rekening worden gehouden met het feit dat zulks enkel mogelijk is wanneer het slachtoffer hiermee akkoord gaat. Hoewel deze akkoordverklaring geen toestemming betreft in de zin van artikel 4, 11) AVG, en aldus niet kan dienen als de rechtsgrond voor de gegevensverwerking, draagt de akkoordverklaring wel bij aan de voorzienbaarheid van de verwerkingen ten aanzien van het slachtoffer, mits de implicaties en de concrete draagwijdte ervan nauwkeurig worden toegelicht. Desalniettemin stelt de Autoriteit zich vragen bij het geïmpliceerde voornemen om de locatie van het slachtoffer in 'real-time' te volgen.¹¹ Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de wijze waarop een dergelijke maatregel wordt geïmplementeerd. Daarbij is het minstens vereist dat het voor de medewerkers van de bevoegde dienst niet zomaar mogelijk kan zijn om te allen tijde de locatie van het slachtoffer te bekijken.
15. In de mate aldus dat het ontwerp tot gevolg heeft dat de opdracht van de bevoegde diensten wordt uitgebreid, lijkt het aangewezen om de wijzigingen te toetsen aan de bestaande (deelstatelijke) regelgeving, teneinde na te gaan of een herziening van het decreet van 26 april 2019 en/of het decreet van 5 oktober 2023 zich opdringt.¹²

Vlaamse gemeenschap

16. De gegevensverwerkingen die worden gesteld door het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht (de bevoegde dienst) worden geregeld door het decreet van 26 april 2019. Artikel 6 van

⁸ Te raadplegen via: <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n-46-2021.pdf>.

⁹ Te raadplegen via: <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n-76-2023.pdf>.

¹⁰ Volledigheidshalve koppelt de Autoriteit in dit verband ook terug naar de algemene bedenking geformuleerd in punt 10.

¹¹ In de memorie van toelichting wordt immers meermaals gespecificeerd: "*Het akkoord van het slachtoffer is noodzakelijk opdat de locatie van het slachtoffer bij de controle van het contactverbod eveneens zou kunnen worden nagegaan.*"

¹² De bespreking die volgt heeft louter betrekking op de wijze waarop de regelgeving zich verhoudt tot de organisatie van en de controle op het elektronisch toezicht. Daar een volledige analyse van het decreet van 26 april 2019 en 5 oktober 2023 evenwel buiten het bestek van de onderhavige adviesaanvraag valt, herneemt de Autoriteit – waar relevant – haar opmerkingen overeenkomstig de adviezen nrs. 52/2019, 46/2021 en 76/2023.

het voormelde decreet specificeert dat het centrum als gedecentraliseerde dienst deel uitmaakt van de justitiehuisen.

17. Inzake de doeleinden van de verwerkingen gesteld door de bevoegde dienst ten aanzien van zowel de persoon aan wie een verbod werd opgelegd, als het slachtoffer is de Autoriteit van oordeel dat zij voldoende duidelijk voortvloeien uit de door het ontwerp gewijzigde wetgeving en artikel 9, §1, het decreet van 26 april 2019. Artikel 5 van hetzelfde decreet bepaalt daarenboven dat de justitiehuisen hun opdrachten verwezenlijken in het kader van een gerechtelijke procedure of ter uitvoering van een gerechtelijke beslissing, overeenkomstig artikel 6, §1, III, van de wet van 8 augustus 1980 en instaan voor de gecoördineerde en geïntegreerde omkadering van verdachte, beschuldigde, beklaagde, in verdenkinggestelde, veroordeelde en geïnterneerde personen en voor de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van personen. Tot slot voorzien de door het ontwerp gewijzigde bepalingen steeds dat de controle op de naleving van een opgelegd verbod wordt waargenomen door de bevoegde dienst.
18. Vervolgens neemt de Autoriteit akte van de aanduiding van het Agentschap Justitie en Handhaving als verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 7, vierde lid, van het decreet van 26 april 2019.
19. Ten aanzien van de slachtoffers heeft de aanvrager in het kader van een verzoek om bijkomende inlichtingen gewezen op een ontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand, wat betreft de optimalisering van de werkprocessen van het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de justitiehuisen*.¹³ Artikel 5, laatste lid, van dit ontwerp bepaalt dat aan paragraaf 2, tweede lid, van artikel 9 van het decreet van 26 april 2019 de volgende zinsnede wordt toegevoegd: " *en lokalisatiegegevens als zij aan de hand van elektronisch toezichtsmateriaal onder bescherming zijn geplaatst.*" Opnieuw benadrukt de Autoriteit dat het uitermate belangrijk is om de slachtoffers exhaustief te informeren over de implicaties van het toezicht op de naleving van een contactverbod met elektronische middelen, en meer bepaald over wat dit toezicht zal betekenen voor hen, welk materiaal daartoe gebruikt zal worden en waar het wordt geplaatst, wie op welk ogenblik toegang heeft tot hun locatiegegevens, welke stappen genomen zullen worden op het ogenblik dat wordt vastgesteld dat het contactverbod niet wordt of werd nageleefd¹⁴, en de wijze waarop zij daarvan op de hoogte zullen worden gebracht, de wijze waarop verzocht kan worden om het elektronisch toezicht stop te zetten of de noodzaak ervan te herzien... Het lijkt aangewezen om deze informatieverplichting

---

¹³ De aanvrager verduidelijkt dat het ontwerpdecreet op 18 februari 2025 werd aangenomen door de bevoegde Commissie. Voorlopig te raadplegen via: <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1829226>.

¹⁴ In dit verband is de Autoriteit van oordeel dat het technisch haalbaar moet zijn om de locatie van het slachtoffer en de persoon aan wie het verbod werd opgelegd te verzamelen, doch om enkel een alarm te geven (en de locatie zichtbaar te maken) als de afstand tussen beide kleiner is dan een vooraf bepaalde ondergrens.

minstens indirect op te nemen in (bijvoorbeeld) de memorie van toelichting bij het hierboven geciteerde ontwerp van decreet. Daarnaast is het noodzakelijk om de verwerking van locatiegegevens van het slachtoffer tot een minimum te beperken, en om ervoor te zorgen dat het voor de medewerkers van de bevoegde dienst geenszins mogelijk is om slachtoffers in *real-time* te volgen. Locatiegegevens kunnen immers gevoelige gegevens bevatten waaruit (onder andere) religieuze voorkeur of gezondheidstoestand afgeleid kunnen worden. In dat verband wijst de Autoriteit op de verantwoordingsplicht in hoofde van de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 5.2 AVG en de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen overeenkomstig artikel 25 AVG. Voor het overige, mits het slachtoffer voldoende is geïnformeerd en er op basis daarvan mee heeft ingestemd dat een opgelegd contactverbod wordt gecontroleerd door elektronische middelen, is de Autoriteit van oordeel dat de door het ontwerp gewijzigde regelgeving en het decreet van 26 april 2019 voldoende waarborgen bieden inzake de proportionaliteit van de verwerking. Het spreekt in dit verband voor zich dat het noodzakelijk is om het geïntegreerde ontwerp van decreet zo snel mogelijk aan te nemen, zodanig dat het decreet van 26 april 2019 effectief preciseert dat lokalisatiegegevens van het slachtoffer verwerkt kunnen worden door de bevoegde dienst. De overige gegevens die overeenkomstig artikel 9, §2, tweede lid, van het decreet van 26 april 2019 van het slachtoffer verwerkt kunnen worden geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

20. Wat de (maximale) bewaartermijnen voor de persoonsgegevens betreft verwijst de aanvrager naar artikel 8, laatste lid, van het decreet van 26 april 2019 dat bepaalt: *"De justitiehuisen bewaren de persoonsgegevens die zij bij de uitoefening van hun opdrachten verwerken, niet langer dan nodig is voor de uitoefening van deze opdrachten. De Vlaamse Regering voorziet, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, per verwerkingsfinaliteit in specifieke bewaartermijnen of afbakeningscriteria voor de bewaartermijnen."* Dit artikel werd (deels) tenuitvoergelegd in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering *tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuisen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand*, dat bepaalt: *"De **persoonsgegevens** die worden verwerkt conform **artikel 9, § 1, 1°, 2°, 3° en 8°**, van het decreet van 26 april 2019, worden bewaard in een elektronisch dossier en zijn **beschikbaar en raadpleegbaar tot tien jaar na de laatste verwerking** ervan. Na de voormelde periode worden de persoonsgegevens gewist of geanonimiseerd met het oog op een doeleinde als vermeld in artikel 7, eerste lid, 2° tot en met 5°, van het decreet van 26 april 2019.
(...)."*

21. De Autoriteit brengt evenwel in herinnering dat de (maximale) bewaartermijn van de persoonsgegevens een essentieel element van de verwerking uitmaakt en overeenkomstig artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, vastgesteld

moet worden in een formele wettelijk norm, in het bijzonder wanneer de verwerking een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt. De vaststelling van de bewaartermijn in een uitvoerende norm – zoals in het onderhavige geval – is aldus in strijd met het formele legaliteitsbeginsel.

22. Daarnaast ook benadrukt de Autoriteit dat de 'catch-all'-bewaartermijn die op heden is vastgesteld, vragen doet rijzen over de proportionaliteit ervan, in het bijzonder wanneer zij geldt ten aanzien van zowel de eerder administratieve gegevens (waaronder bijvoorbeeld identificatie- en contactgegevens, gegevens betreffende de leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat, politieke en gerechtelijke gegevens...), als de feitelijke lokalisatiegegevens die werden verkregen d.m.v. elektronisch toezichtsmateriaal. Meer algemeen lijkt het dus ook moeilijk aanvaardbaar dat er gelet op de verschillende finaliteiten die worden nagestreefd door de Justitiehuisen en de gedecentraliseerde diensten er slechts één bewaartermijn wordt vastgesteld voor alle persoonsgegevens die door de voormelde entiteiten worden verwerkt.
23. Wat vervolgens de (inhoudelijke) bewaartermijn betreft is de Autoriteit van oordeel dat de zinsnede '*na de laatste verwerking ervan*' geenszins toelaat te bepalen wanneer deze laatste verwerking plaatsvindt en wanneer aldus de bewaartermijn van tien jaar begint te lopen. Het verdient daarentegen aanbeveling om het einde van het elektronisch toezicht als startpunt te hanteren. Hoewel de Autoriteit in beginsel aanvaardt dat de bewaartermijn van tien jaar gerechtvaardigd is teneinde te voorkomen dat gegevens worden gewist of geanonimiseerd vooraleer alle rechtsmiddelen werden uitgeput, stelt zij zich niettemin vragen bij het gerechtvaardigde karakter van deze termijn wanneer het (lokalisatie)gegevens betreft¹⁵, of wanneer het elektronisch toezicht wordt georganiseerd naar aanleiding van een in kracht van gewijsde getreden vonnis of arrest¹⁶. Behoudends bijkomende verduidelijking die de gekozen bewaartermijn in deze gevallen kan verantwoorden is het noodzakelijk om de bewaartermijn ter herzien.
24. Samenvattend aldus is de Autoriteit van oordeel dat het rekening houdend met de specifieke en afgebakende finaliteit van het elektronisch toezicht geenszins onoverkoombaar en bovendien noodzakelijk is om de in dat verband geldende bewaartermijnen ten aanzien van zowel de verdachte of de veroordeelde en het slachtoffer granulair en afzonderlijk vast te stellen in het decreet van 26 april 2019.

---

¹⁵ In het licht van de beoogde finaliteiten lijkt het te kunnen volstaan om enkel gegevens gerelateerd aan een vastgestelde inbreuk op een plaats-, verblijfs-, of contactverbod bij te houden. Voor het overige is de Autoriteit van oordeel dat de lokalisatiegegevens van de betrokkenen gewist kunnen worden op het ogenblik dat het desbetreffende verbod afloopt (of kort erna).

¹⁶ Indien het verblijfs-, plaats-, of contactverbod werd opgelegd bij wijze van een in kracht van gewijsde getreden vonnis of arrest lijkt het ook hier te kunnen volstaan dat wanneer er geen bijzondere incidenten of inbreuken werden vastgesteld, de lokalisatiegegevens van de betrokkenen worden gewist na afloop van het verbod.

Franse gemeenschap

25. De gegevensverwerkingen gesteld door *la Direction de la surveillance électronique* (de bevoegde dienst) worden op hun beurt geregeld door het decreet van 5 oktober 2023. In tegenstelling tot het decreet van 26 april 2019 voorziet het decreet van 5 oktober 2023 in een specifiek boek (Boek V) voor wat de uitvoering en het toezicht op het elektronisch toezicht betreft. Zoals dit minstens indirect volgt uit de bovenstaande opmerkingen inzake de bewaartermijnen in de Vlaamse regelgeving, geniet een dergelijke werkwijze steeds de voorkeur, daar het toelaat om de essentiële elementen van de gegevensverwerking vast te stellen ten aanzien van een welbepaald doeleinde¹⁷, met name de organisatie van en de controle op het elektronisch toezicht. In dit licht lijkt het noodzakelijk om Boek V van het decreet van 5 oktober 2023 aan te vullen overeenkomstig hetgeen volgt, daar de Autoriteit – in tegenstelling tot wat de aanvrager heeft verduidelijkt in het kader van een verzoek tot bijkomende inlichtingen¹⁸ – van oordeel is dat de bepalingen van Boek IV niet zonder meer van toepassing kunnen worden verklaard op de nieuwe bevoegdheid van de bevoegde dienst ten aanzien van de slachtoffers. Boek IV heeft immers betrekking op (onder andere) de opvangs-, ondersteunings- en begeleidingsopdracht van de Justitiehuisen, dewelke *in se* een andere (en bovendien ruimere) finaliteit nastreeft dan de controle op de naleving van een contactverbod met elektronische middelen.
26. Artikel V.12 van het decreet van 5 oktober 2023 geeft een duidelijke oplistings van de doeleinden die door de bevoegde dienst worden nagestreefd. Hoewel de Autoriteit in beginsel van oordeel is dat deze doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn, is zij niettemin van oordeel dat het voormelde artikel aangevuld moet worden teneinde de bijkomende bevoegdheden van de bevoegde dienst ten aanzien van het slachtoffer (in het geval dat een contactverbod door elektronische middelen moet worden gecontroleerd) te weerspiegelen. In deze context lijkt het nuttig om ook artikel V.10, (2°) van hetzelfde decreet (dat betrekking heeft op de registratie en het beheer van incidenten) aan te vullen teneinde ook de schending van een contactverbod aan te merken als incident.
27. Wat de verwerkingsverantwoordelijke betreft herhaalt de Autoriteit dat de aanduiding ervan in de regelgeving passend moet zijn in het licht van de rol die deze actor in de praktijk opneemt en met

---

¹⁷ Daar waar in de Vlaamse regelgeving de essentiële elementen van de verwerking globaal worden vastgesteld voor alle door de Justitiehuisen en gedecentraliseerde diensten nagestreefde doeleinden ('catch-all' bepalingen).

¹⁸ In dat verband stelt de aanvrager: "*De verwerking van persoonsgegevens door de bevoegde diensten van de gemeenschappen, meer bepaald de justitiehuisen en de centra voor het elektronisch toezicht, valt onder de toepassing van:*

(...)

- *voor wat betreft de bevoegde diensten van de Franse Gemeenschap: Le Code de la justice communautaire ingevoerd door het decreet van 5 oktober 2023 (art. IV.4 tot IV.8 en art. V.12 tot V.14) en het uitvoeringsbesluit van 21 december 2023.*"

de zeggenschap die hij heeft over de essentiële elementen die voor de verwerking worden ingezet. Zowel het Europees Comité voor gegevensbescherming¹⁹ als de Autoriteit²⁰ hebben aangedrongen op de noodzaak om deze concepten te benaderen vanuit een feitelijk perspectief. Bovendien is de correcte aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke cruciaal daar de verwerkingsverantwoordelijke fungeert als centraal aanspreekpunt voor de betrokkenen in het kader van de uitoefening van hun rechten. Het is derhalve noodzakelijk de entiteit of entiteiten aan te wijzen die in feite het doel van de verwerking nastreven en de controle erover uitoefenen. In het licht van het bovenstaande is de Autoriteit van oordeel dat de aanduiding overeenkomstig artikel II.16 van het decreet van 5 oktober 2023 van *le Ministère de la Communauté française* als verwerkingsverantwoordelijke deze toets niet doorstaat²¹. Het is noodzakelijk om deze aanduiding passend te herzien en te verfijnen. Ter zake kan bijvoorbeeld gedacht worden aan *l'Administration générale des Maisons de Justice*.

28. Artikel V.13 van het decreet van 5 oktober 2023 specificeert vervolgens de te verwerken categorieën van persoonsgegevens ten aanzien van de verschillende betrokkenen. De Autoriteit is van oordeel dat het noodzakelijk om artikel V.13 van het decreet van 5 oktober 2023 aan te vullen teneinde te voorzien dat de bevoegde dienst in het kader van haar (nieuwe) bevoegdheden gegevens van het slachtoffer kan verwerken, waaronder lokalisatiegegevens, wanneer dit noodzakelijk is om toe te zien op de naleving van een contactverbod. Daartoe herneemt de Autoriteit integraal haar opmerkingen overeenkomstig punt 19 hierboven.
29. De bewaartermijn van de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van het elektronisch toezicht wordt vastgesteld in artikel V.12, §2, van het *Arrêté du Gouvernement de la Communauté française du 21 décembre 2023 portant exécution du Code de la justice communautaire* (hierna: het besluit van 21 december 2023): "*Les données visées au paragraphe 1er peuvent être conservées pendant cinquante ans à partir de la clôture du mandat ou jusqu'au décès de la personne concernée.*"
30. In eerste instantie herhaalt de Autoriteit dat aangezien de (maximale) bewaartermijn een essentieel element uitmaakt van de gegevensverwerking, het noodzakelijk is om deze vast te stellen in een formele wettelijke norm. Aangezien de finaliteit van de verwerkingen in het kader van het elektronisch toezicht duidelijk afgebakend is, meent de Autoriteit dat het geenszins

---

¹⁹ Richtsnoeren 07/2020 betreffende de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG, te raadplegen via (op heden werd deze vertaling nog niet officieel goedgekeurd): https://edpb.europa.eu/system/files/2022-02/eppb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.

²⁰ Gegevensbeschermingsautoriteit, *het punt over de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de (AVG)* en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten, blz. 1.

²¹ De opdracht van *le Ministère* bestaat erin het integrale beleid van de regering uit te voeren, hetgeen aldus veel ruimer is dan het waarnemen van de bevoegdheden inzake de justitiehuzen en gemeenschapsjustitie. Zie in dat verband het organigram: <https://www.federation-wallonie-bruxelles.be/a-propos-de-la-federation/le-ministere/organigramme/>.

onoverkomelijk is om de bepalingen inzake bewaartermijnen over te hevelen naar het decreet van 5 oktober 2023 (zie ook *supra* punt 21).

31. Naar analogie met hetgeen uiteengezet in punt 25 hierboven is de Autoriteit, in tegenstelling tot wat wordt aangegeven door de aanvrager, van oordeel dat de bewaartermijnen vastgesteld in artikel IV.6, §2 van datzelfde besluit niet zonder meer van toepassing kunnen worden verklaard op de persoonsgegevens van de slachtoffers wiens gegevens worden verwerkt door de bevoegde dienst in het kader van het toezicht op de naleving van een contactverbod. De Autoriteit verzoekt om in Boek V van het decreet van 5 oktober 2023 bewaartermijnen vast te stellen voor zowel de gegevens van de personen die onder elektronisch toezicht werden geplaatst, als de gegevens van de slachtoffers.
32. Inhoudelijk stelt de Autoriteit zich belangrijke vragen bij de termijn van vijftig jaar na het einde van het toezicht. Een dergelijke termijn is geenszins verantwoordbaar in het licht van de doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt, niet in het minst ten aanzien van de slachtoffers. Een belangrijke inperking van de bewaartermijn dringt zich op, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan de lokalisatiegegevens. De Autoriteit verwijst *mutatis mutandis* naar hetgeen hierboven werd uiteengezet in de punten 23 – 24 (met inbegrip van de voetnoten 15 – 16).
33. Tot slot roept de Autoriteit op om de deelstatelijke regelgeving in dat verband zoveel mogelijk te harmoniseren.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat de volgende wijzigingen zich opdringen aan de regelgeving inzake het elektronisch toezicht:

- **Vlaamse gemeenschap:**
  - o voorzien dat ook de lokalisatiegegevens van het slachtoffer kunnen worden verwerkt door de bevoegde dienst wanneer de naleving van een contactverbod moet worden gecontroleerd met elektronische middelen, daarbij is het aangewezen om de informatieverplichting ten aanzien van het slachtoffer voldoende te veruitwendigen (desnoods in de memorie van toelichting) en om de verwerking van dergelijke gegevens tot een minimum te beperken (punt 19 *j*^o 14);
  - o de bepalingen die de (maximale) bewaartermijnen vaststellen dienen overgeheveld te worden naar het decreet van 26 april 2019 (punt 21 *j*^o 24);

- de bewaartermijnen *an sich* dienen herzien te worden overeenkomstig hetgeen uiteengezet in de punten 22 – 23).
- **Franse gemeenschap:**
  - de artikelen V.10 en V12 van het decreet van 5 oktober 2023 aanvullen overeenkomstig de nieuwe opdracht die aan de bevoegde diensten wordt toegekend (punt 26);
  - herzien van de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig hetgeen uiteengezet in punt 27;
  - artikel V.13 van het decreet van 5 oktober 2023 aanvullen teneinde te voorzien dat ook persoonsgegevens van het slachtoffer kunnen worden verwerkt en bovendien wijzigen teneinde de situaties waarin bijzondere categorieën van persoonsgegevens kunnen worden verwerkt beter af te lijnen (punt 28);
  - de bepalingen die de (maximale) bewaartermijn vaststellen dienen overgeheveld te worden naar het decreet van 5 oktober 2023 (punt 30);
  - de bewaartermijnen *an sich* dienen herzien te worden overeenkomstig hetgeen uiteengezet in de punten 31 – 32.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur